

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

13.K.30.525/2016/9.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a ..... (cím eljáró ügyvéd: dr. Lovászi-Tóth Ádám) által képviselt **Felperes (cím.)**, dr. Szántay Beáta jogi előadó által képviselt **Budapest Főváros Kormányhivatala (cím.)** alperes ellen, gyámügyben hozott határozat (hiv. szám: BPC-020/2181/7/2015. sz. határozattal kiegészített BPC-020/2181/4/2015.) bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A bíróság az alperes 2015. december 14. napján kelt, BPC-020/2181/7/2015. számú határozattal kiegészített 2015. szeptember 9. napján kelt, BPC-020/2181/4/2015. számú határozatát a BP-22C/001/581-28/2015. számú határozattal kiegészített BP-22C/001/581-25/2015. számú elsőfokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20 000 (Húszezer) forint perköltséget.

A kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperesnek 2014. december 29. napján született meg ..... nevű gyermeke (a továbbiakban: Gyermekek), a ..... számú születési anyakönyvi okirat alapján a gyermek édesapja nem ismert.

A XXII. Kerületi Önkormányzat Gyermekekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat (a továbbiakban: Szolgálat) a 2015. május 7. napján kelt, **Budapest Főváros Kormányhivatala XXII. Kerületi Hivatalának** (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) címzett levelében a Gyermekek ideiglenes elhelyezésére tett javaslatot. A megkereséshez mellékelte adatlap szerint a felperes ..... néven bemutatkozva családi botrány miatt kereste fel a Szolgálatot. Ekkor a felperes elmondta, hogy élettársi kapcsolatban éltek/élnek ..... aki a Gyermekek biológiai apja, teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot azonban nem tett. Az adatlap szerint a Szolgálat munkatársai krízisintervenció keretében személyes segítő beszélgetéssel támogatták, mivel bántalmazásról számolt be. A másnapra megbeszélte személyes találkozóan a felperes nem jelent meg. Az adatlap rögzíti továbbá, hogy 2015. április 22-én a felperes ... együtt jelent meg a Szolgálatnál, melynek során ... elmondta, hogy a felperessel nem kíván együtt élni, kérdése csupán annyi volt, hogy meddig kell támogatnia a felperest („.....”) és a Gyermekek. Az adatlapon feljegyzettek szerint a Gyermekek érdekét mindketten szem előtt tartják, bár ... kvázi kívülállóként viselkedett, a felperes pedig labilisan élte meg a férfi szavait. Az adatlapon az is rögzítésre került, hogy a Szolgálat környezettanulmányt, családtámogatást nem tudott végezni, mert a felperes a megbeszélte időpontokban nem volt otthon, továbbá 2015. május 3-án jelzés érkezett a felperestől, hogy őt ... súlyosan bántalmazta, mellyel kapcsolatban rendőri intézkedésre is sor került. A rendőrség is jelzéssel élt a bántalmazás miatt, azonban a családgondozó az előre megbeszélte időpontban nem találta a felperest otthon. A Szolgálat a felperes személyleírása, és a XIII. Kerületi Gyermekekjóléti Szolgálat megkeresése alapján azonosította a felperest, továbbá megállapította, hogy a felperesnek korábban három gyermeke született, akik ..... élnek. Az adatlapon megfogalmazott javaslat szerint a gyermek

veszélyeztetettsége áll fenn, mert a gyermek személyazonosságát illetően sem a Szolgálat, sem a védőnő nem látott semmiféle iratot, oltási könyvet; a családi botrányok, az édesanya bántalmazása a gyermek bántalmazásának minősül akkor is, ha nem magát a gyermeket bántalmazzák; a felperes csak akkor keresi fel a Szolgálatot, amikor ő kér tanácsot, egyebekben nem együttműködő; a felperes továbbá tervezetten, tudatosan és sorozatosan elhallgatta az adatait, iratokat nem mutatott, ezzel a gyermekvédelmet félrevezette. Mindezekre tekintettel a Szolgálat a Gyermek azonnali ideiglenes elhelyezésére tett javaslatot arra hivatkozással, hogy a kb. egy hónap alatt történt bántalmazások rendezéséhez a rendőrség beavatkozása volt szükséges. A Gyermek csecsemő életkorából fakadóan fokozottan van kitéve veszélynek, mert mindenben a szülői gondoskodásnak az alanya, élete attól függ. A javaslat szerint ennek a bántalmazó-bántalmazott szülőpár nem tud megfelelni, továbbá nem ismert, hogy a felperes a korábban született három gyermekét miért nem neveli, őket miért tagadta le.

A Szolgálat kezdeményezése alapján az elsőfokú hatóság 2015. május 12. napján, a BP-22C/001/581-10/2015. számú iratával hivatalból eljárást indított. Az elsőfokú hatóság 2015. május 21. napján környezettanulmányt végzett a felperes ... szám alatti címén. A környezettanulmányról felvett jegyzőkönyv szerint, a lakás összkomfortos, jól karbantartott, kifogástalan tisztaságú, ízlésesen berendezett, a Gyermek ellátásához megfelelő. A felperes a környezettanulmány készítésekor előadta, hogy ... anyagilag támogatja, de nem élnek együtt. Az előzőeket követően a felperes 2015. május 22. napján az elsőfokú hatóságnál idézés nélkül megjelent, melynek során sor került a meghallgatására. A felperes előadta, hogy a belvárosba szeretne költözni, ott adta be a bölcsődei igénylést is. Ismételten akként nyilatkozott, hogy ... nem élnek együtt, időnként látogatja a Gyermeket, de nem vette a nevére. Arról is nyilatkozott, hogy 8 hetes terhes, nézegetett anyaotthonokat, de még nem döntötte el, hogy hogyan tovább. Előadta, hogy a Gyermek egészséges, a fizikai és lelki ellátása biztosítva van. Akként nyilatkozott továbbá, hogy 2011-ben vált el a volt férjétől, addig a gyermekei vele voltak, jó körülmények között éltek, budapesti intézményekbe jártak, később szeretné, ha az apától a gyermekei hozzá visszakerülnének. Az eljárás során az elsőfokú hatóság megkeresésére a védőnő (...) a 2015. június 1. napján kelt levelében arról tájékoztatta az elsőfokú hatóságot, hogy a felperes 2015. április 22-én kereste fel, ezt követően elfoglaltságára hivatkozással több időpontot lemondott, végül 2015. május 12-én találkoztak a felperes otthonában. A tájékoztató szerint a lakás összkomfortos albérlet, tiszta, szép, rendezett lakás, a Gyermek részére kiságy, ruhák, babakocsi biztosított, anyatejet kap, továbbá a felperes bébiételes üvegeket is bemutatott. A védőnői tájékoztató szerint a Gyermek mosolygós, barátkozó, ruházata tiszta, súlygyarapodása korának megfelelő, bántalmazás jeleit a védőnő nem észlelte. A Gyermek a kötelező védőoltásait megkapta, az oltási könyv bemutatásra került.

A fentieket követően az elsőfokú hatóság a 2015. június 19. napján kelt, BP-22C/001/581-21/2015. számú iratával megkereste a Szolgálatot, és tájékoztatást nyújtott arról, hogy a felperes a saját és a Gyermek iratait az eljárás során bemutatta, a születési anyakönyvi kivonatról másolatot készített, melyen az apa nincs bejegyezve. A védőnő a családlátogatás, a hatóság pedig a környezettanulmány készítése során a lakhatási körülményeket megfelelőnek találta, a Gyermek ellátása biztosított, a kötelező védőoltásait megkapta. A felperesnek ... az élettársi kapcsolata megszakadt, mely tény ... is megerősítette. A XXII. Kerületi Rendőrkapitányság tájékoztatása alapján ... ellen súlyos testi sértés kísérlete miatt eljárás van folyamatban, a történetkor a gyermek nem volt jelen, a másik szobában aludt, ezen az eseten túlmenően pedig az elmúlt két hónapban rendőri intézkedésre nem került sor. Ezen tájékoztatás alapján az elsőfokú hatóság a Szolgálat nyilatkozatát kérte arra vonatkozóan, hogy fenntartja-e az ideiglenes elhelyezésre vonatkozó javaslatát.

A Szolgálat a 2015. július 6. napján kelt válaszlevelében az ideiglenes elhelyezésre vonatkozó javaslatát fenntartotta. Arra hivatkozott, hogy a javaslatot különös tekintettel azért tartja fenn, mert

... bejelentése szerint a felperes ismeretlen helyre költözött a gyermekkel, a javaslat elküldése óta semmilyen együttműködés nem valósult meg a Szolgálattal; nem tudják, hogy jelenleg hol lakik, milyen körülmények között és hogyan látja el a Gyermeket; ... úgy nyilatkozott, hogy a felperes összeférhetetlen személyiség, közöttük a bántalmazások kölcsönösek voltak, a konfliktusokat minden alkalommal a felperes gerjesztette; a rendőrségi adatlapok a családon belüli konfliktust és bántalmazást bizonyítják, az pedig a gyermekvédelem számára nem elfogadható, hogy a gyermek a másik szobában aludt; a helyzet a gyermekvédelem számára azért sem megnyugtató, mert a felperes anyagi helyzetéről nem tudnak semmit; az összehívott tárgyalás a felperes miatt nem jött létre, ahol tisztázható lett volna a korábban született gyermekei feletti szülői felügyeleti jog gyakorlása, a velük való kapcsolattartás, a bántalmazások, az egy éves eltűnése a gyermekeivel, a jövedelmi helyzete, valamint a korábbi házasságát felbontó ítélet és a vagyoni rendezés; továbbá a felperes tudatosan és akarattal félrevezette a Szolgálatot.

A fentieket követően hozta meg az elsőfokú hatóság a 2015. július 9. napján kelt, BP-22C/001/581-25/2015. számú határozatát, melyben a Gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről rendelkezett a ... Ezzel egyidejűleg megállapította, hogy a felperes gondozási, nevelési joga szünetel. Határozatában részletesen ismertette a fenti előzményeket, és utalt arra is, hogy a felperes korábban született gyermekei vonatkozásában megkereste a ..., amely arról tájékoztatta, hogy nincs tudomásuk arról, hogy a felperes három, az apa gondozásában lévő gyermeke vonatkozásában a bíróság megszüntette volna a felperes szülői felügyeleti jogát, a gyámhivatal e tárgyban pert nem indított. 2013-ban a kapcsolattartás szabályainak folyamatos megsértése miatt, illetve védelembé vétel ügyében volt folyamatban a gyámhatóság előtt eljárás.

Az elsőfokú hatóság a határozatában a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 72. §-ára hivatkozással megállapította, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés elrendeléséhez két feltétel együttes fennállása szükséges: a súlyos veszélyeztetés és ennek következtében fellépő azonnali elhelyezés szükségessége. Megállapította, hogy a felperes a Gyermekkel történő ismeretlen helyre távozásával, az ügy előzményeinek és a felperes együttműködése hiányának tükrében, a gyermek egészségét és fejlődését súlyosan veszélyezteti, amely azonnali elhelyezést tesz szükségessé. Figyelemmel arra, hogy a Gyermek számára apa nincs bejegyezve, egyéb hozzátartozóról a gyámhatóságnak nincs tudomása, ezért a ..... javaslata alapján a Gyermek gyermekotthonban történő elhelyezéséről határozott. Az elsőfokú hatóság utóbb, a 2015. július 13. napján kelt, BP-22C/001/581-28/2015. számú határozatával az alaphatározatát kiegészítette a felperes Gyermekkel való kapcsolattartási jogának szabályozásával.

A felperes fellebbezése folytán eljár alperes a 2015. szeptember 9. napján kelt, BPC/020/2181/4/2015. számú határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta akként, hogy a Gyermek és a felperes közötti kapcsolattartásról a gyámhivatal külön határozatban rendelkezik. Egyúttal az elsőfokú határozatot kiegészítette a rendőrhatalóság megkeresésével abból a célból, hogy az a Gyermek tartózkodási helyének megállapítása érdekében a körözését rendelje el, és a tartózkodási hely megállapítását követően a szükséges hatósági intézkedéseket tegye meg. Egyúttal felhívta a felperest azon törvényi kötelezettsége teljesítésére, mely szerint a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel, szervekkel és hatóságokkal köteles együttműködni, felhívta továbbá arra, hogy azon magatartásával, hogy a saját és a gyermeke tartózkodási helyét sem a gyámhivatallal, sem a gyermekjóléti szolgálattal, sem a rendőrséggel nem közli, a törvényben előírt együttműködési kötelezettségét immáron szándékosan sérti meg, amely magatartásával a gyermeke egészséges testi, érzelmi fejlődését súlyosan veszélyezteti. Határozatában az elsőfokú határozattal egyezően rögzítette, hogy rendelkezésre áll a XXII. kerületi védőnő 2015. június 1-jén kelt tájékoztatása, amely szerint a felperes a megbeszélte időpontokat sokszor lemondta, a 2015. május

12-én történt találkozásukkor a csecsemőnek a kiságy, babakocsi, ruha biztosítva volt, a gyermek anyatejet kap, súlygyarapodása életkorának megfelelő, bántalmazás jelei nem voltak észlelhetők. Utalt a felperes és volt élettársa közötti, 2015. február 14-én történt veszekedésre, amely miatt a rendőrségnek is intézkednie kellett, és amely alkalommal a 6 hetes Gyermeke is otthon volt, továbbá a felperes elmondta, hogy a kapcsolata megromlott, a veszekedések alkalmával kölcsönösen bántalmazták egymást. Kiemelte azt is, hogy a XIII. Kerületi Önkormányzat Prevenciók Központ Gyermekejóléti Központ tájékoztatása szerint a rendőrségi intézkedést követően próbálták felvenni a kapcsolatot a felperessel, ő azonban nem jelent meg, elzárkózott a szolgáltatás igénybevétele elől, a felkeresése nem vezetett eredményre. Rögzítette azt is, hogy a felperes telefonon jelezte a gyámhivatal felé, hogy a kitűzött tárgyaláson nem tud részt venni, mert vidéken tartózkodik. Kiemelte, hogy a megkeresésére a Szolgálat a Gyermeke ideiglenes elhelyezésére tett javaslatát fenntartotta, továbbá hogy a Budapesti Rendőr-főkapitányság XXII. Kerületi Rendőrkapitányság 2015. július 13-án körözést rendelt el a Gyermeke tartózkodási helyének felkutatása érdekében. Az alperes a határozatában hivatkozott a Gyvt. 6. § (5) bekezdésére, 12. § (4) bekezdés e) pontjára, 72. § (1)-(2) bekezdéseire, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Gyer.) 82. § (5) bekezdés a) pontjára, 82. § (6) bekezdés b) pontjára, 95. § (1) bekezdés a)-b) pontjaira, 96. § (1) bekezdésére, 128. § (1) bekezdésére. Rögzítette, hogy a felperes azzal, hogy a maga és a Gyermeke tartózkodási helyét sem a gyámhivatallal, sem a gyermekjóléti szolgálattal, sem a rendőrség erre irányuló felhívására nem közölte, az együttműködési kötelezettségét immáron szándékosan sértette meg, mellyel a gyermeke egészséges testi, érzelmi fejlődését súlyosan veszélyezteti. Kiemelte, hogy a gyermekjóléti szolgálat az együttműködés hiányában a Gyermeke veszélyeztetettségének feltárása, illetve megszüntetése érdekében eredményes családgondozást nem tud végezni, a védőnő a gyermek gondozását nem tudja megfelelően ellátni. Azt is rögzítette, hogy a gyámhatóság nem vitatja, hogy a felperes tett erőfeszítéseket annak érdekében, hogy a Gyermeke ellátása megfelelően biztosítható legyen, és őszinte szeretettel ragaszkodik a gyermekéhez. A gyámhatóságnak azonban a gyermek mindenek felett álló érdekét kell szem előtt tartania, amely megelőzi a szülő érzelmi alapokon nyugvó méltányolható érdekét. Rögzítette, hogy a Gyermekeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások ellen védelemben részesüljön, az elsőfokú hatóság pedig a rendelkezésre álló iratok, és a hatóságok (intézmények) jelzései alapján megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a magatartásával a Gyermeke egészséges testi, érzelmi fejlődését súlyosan veszélyeztette. Az alperes a 2015. december 14. napján kelt, BPC-020/02181/7/2015. számú határozatával az alaphatározatát kiegészítette akként, hogy a határozat a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemre tekintet nélkül végrehajtható.

A felperes a határozat ellen keresettel élt, melyben az alperesi határozat elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte. Arra hivatkozott, hogy megszakította a volt élettársával a kapcsolatot a bántalmazásokra tekintettel, a közöttük lévő konfliktusok a Gyermekeket nem veszélyeztették, azt nem is látta. Arra is hivatkozott, hogy a Szolgálathoz általános tájékoztató jelleggel ment be, hogy megtudja, hogy az ő helyzetében egy édesanya mit tud tenni, ekkor valóban az írói álnevét adta meg. Arra a kérdésre pedig, hogy van-e .... gyermeke, nemmel válaszolt, mert a gyermekei ..... élnek. Hangsúlyozta, hogy az élettársi kapcsolatát is a gyermek érdekében szakította meg, ... a Gyermekeket sem vette a nevére. Utalt a 2015. május 12. napján történt védőnői családlátogatásra, és a 2015. május 21-én történt környezettanulmányra, amikor is a Gyermekekkel kapcsolatban mindent rendben találtak, az oltási könyvet, valamint a személyazonosítására alkalmas okmányokat bemutatta. Ezen alkalmakkor nem látták indokoltnak a kiemelését, a Gyermeke veszélyhelyzetnek nem volt kitéve. Arra is hivatkozott, hogy jelezte a gyámhivatalnak, hogy a tárgyaláson nem tud részt venni, azonban új tárgyalás kitűzésére nem került sor. Arra is hivatkozott, hogy ... állításai (mely szerint elvitte a laptopját, az

albérletre félretett pénzt) nem felelnek meg a valóságnak, továbbá mivel nem vette a Gyermeket a nevére, nem is volt köteles vele a Gyermekek tartózkodási helyét közölni. Idézte a Gyvt. 72. §-át, összességében rögzítette, hogy nem áll fenn olyan körülmény, amely a Gyermekek veszélyeztetettségét valószínűsítene, továbbá a .... Járásbíróság előtt 6.P.20.245/2014. szám alatti perben kirendelt igazságügyi szakértő is nevelésre alkalmasnak találta. Mindezek alapján álláspontja szerint az elsőfokú hatóság nem tett eleget a tényállás tisztázására vonatkozó kötelezettségének, megsértve ezzel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. §-ában foglaltakat. Arra is hivatkozott, hogy 2015. szeptember 1. napján az elsőfokú hatóság meghallgatta, ennek során a jövedelmére vonatkozó iratokat átadta, és vállalta, hogy 15 napon belül igazolja, hogy a budapesti lakcímére bejelentkezik, és megkeresi a védőnőt. Előadta, hogy ezen vállalásának eleget tett, ez azonban a másodfokú eljárás során nem került figyelembevételre. Arra is hivatkozott, hogy az alperes megsértette a Ket. 104. § (3) bekezdését, figyelemmel arra, hogy nem észlelte, hogy az elsőfokú hatóság elmulasztotta a Gyvt. 128. §-a szerinti meghallgatását. Hivatkozott továbbá a Gyer. 82. § (6) bekezdésére, és e körben arra, hogy a határozat meghozatalát figyelmeztetés nem előzte meg, segítséget a részére nem ajánlottak fel. Végezetül arra hivatkozott, hogy a Gyermekek részére biztosítja az alapellátás igénybevételét, rendszeresen viszi gyermekorvoshoz, védőnőhöz, a kötelező oltásait megkapta, a környezettanulmány szerint a Gyermeket kifogástalanul ellátta.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, fenntartva a határozatában foglaltakat.

A kereset az alábbiak szerint érdemben megalapozott.

A Gyvt. vonatkozó rendelkezései:

12. § (4) A gyermek szülője köteles

e) a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

72. § (1) Ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a gyámhatóság, valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a gyermeket fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható határozatával ideiglenesen

a) a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség,

b) tizenkettedik életévét be nem töltött gyermek esetén minden esetben a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél helyezi el, kivéve, ha egészségi vagy személyiségállapota, ön- és közveszélyes magatartása ezt nem teszi lehetővé vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása,

c) tizenkettedik életévét betöltött gyermek esetén vagy ha azt a gyermek egészségi vagy személyiségállapota, ön- és közveszélyes magatartása indokolja vagy ha más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása - az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt - gyermekotthonban, gyermekotthon speciális csoportjában, speciális lakásotthonban, fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezi el.

(2) Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

A Gyer. 82. § (6) bekezdés b) pontja értelmében, a szülő nem tekinthető együttműködőnek, ha megfelelő segítség és figyelmeztetés ellenére nem járul hozzá vagy egyébként akadályozza a gyermek körülményeinek megfelelő gyermekjóléti, illetve más szociális, egészségügyi vagy közoktatási ellátás (a továbbiakban: alapellátás) igénybevételét.

A bíróság elöljáróban kiemeli, hogy Magyarország csatlakozott a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20. napján kelt Egyezményhez, amely az 1991. évi LXIV. törvénnyel történt kihirdetésével vált a belső jog részévé. Az Egyezményben foglaltak szerint a gyermek személyiségének harmonikus kibontakozásához szükséges, hogy családi környezetben, boldog, szeretetteljes és megértő légkörben nőjön fel. A gyermekek mindenek felett álló érdekének figyelembevételére vonatkozó kötelezettség folytán fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy az Egyezményben meghatározott követelmények minden körülmények között teljesüljenek.

A jelen perben a bíróságnak abban a kérdésben kellett döntenie, hogy fennálltak-e a Gyvt. 72. §-ában rögzített, az ideiglenes elhelyezésre vonatkozó törvényi feltételek.

A bíróság arra mutat rá, hogy a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének biztosítottaságát elsődlegesen a családi háttér szempontjából kell vizsgálni, ennek során azonban nem hagyható figyelmen kívül a szülők, jelen esetben az anya (felperes) együttműködésre való készségének és képességének a vizsgálata sem. Arra az alperes helyesen hivatkozott, hogy a szülőnek törvényi kötelezettsége az, hogy a hatóságokkal, a gyermek ellátásában közreműködő szervekkel együttműködjön. A perbeli ügyben alapvető kiindulási pontként kellett figyelembe venni az ideiglenes elhelyezésre okot adó körülményt, amely a felperes és volt élettársa közötti konfliktus (bántalmazás) volt, figyelemmel arra is, hogy korábban a Gyermekkel kapcsolatban jelzés, az alapellátás igénybevétele kapcsán tanúsított felperesi együttműködés hiányára vonatkozó megkeresés a hatóságokhoz (akár védőnő, akár a gyermekorvos részéről) nem érkezett.

A felek között nem volt vitatott az, hogy a családból történő kiemelés alapjául szolgáló Gyvt. 72. §-ának alkalmazásához két feltétel együttes fennállása szükséges. Az egyik, hogy a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, a másik hogy emiatt azonnali elhelyezése szükséges. Az alperes döntése azon alapul, hogy a felperes az együttműködési kötelezettség szándékos megsértésével (érts itt: a felperes a saját és a Gyermek tartózkodási helyét sem a gyámhivatallal, sem a gyermekjóléti szolgálattal, sem a rendőrség erre irányuló felhívására nem közölte, e nélkül a gyermekjóléti szolgálat eredményes családgondozást nem tud végezni, a védőnő a gyermek gondozását nem tudja megfelelően ellátni) a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését veszélyeztette. A bíróság álláspontja szerint a fent meghatározott törvényi feltételek abban az esetben állnak fenn, ha az együttműködési kötelezettség megsértése és a gyermek veszélyeztetettsége közötti ok-okozati összefüggés fennáll, és ezen oknál fogva a gyermek azonnali elhelyezése szükséges. A perbeli esetben ténykérdés, hogy a felperes a védőnő (...) által kijelölt több időpontot lemondott, továbbá a védőnő által 2015. június 1. napján és 2015. augusztus 28. napján kelt tájékoztató szerint ugyanezen tapasztalatról számolt be az előző lakcímén (XIII. kerület) illetékes védőnő is. A tájékoztatók szerint a felperes sok tanácsra nem szorult a csecsemővel kapcsolatban, a csecsemő súlya, mozgásfejlődése korának megfelelő volt, ruházata tiszta, bántalmazás jelei rajta nem voltak láthatók, kötelező oltásait megkapta. A védőnő az írásbeli tájékoztatójában arról is beszámolt, hogy a felperes az élete történéseit hol részletesen elmesélte, hol titkolózott, története zavaros volt, többnyire az élettársával való együttélés nehézségeit mesélte el, telefonon akkor hívta a védőnőt, ha akart valamit kérdezni, vagy mondani. A házi gyermekorvos (...) 2015. július 30. napján kelt tájékoztatója szerint a Gyermek újszülött kora

orvosi szempontból zavartalan volt, a szülők közötti konfliktusról nem volt közvetlen tapasztalata. A tanácsadáson rendre megjelentek, a Gyermekek a kötelező védőoltásokat megkapták, testi és pszichomotoros fejlődése jó ütemű volt. A Gyermekeknek tartós betegsége nincs, amikor a házi orvos a felperessel találkozott gondoskodó anyának tűnt, bár tudomással bírt róla, hogy az előző kapcsolatából is születtek gyermekek, ezért „fenntartással” figyelték, hogy mi lesz a Gyermekekkel. Az előzőeken túl az is ténykérdés, hogy a felperes a gyámhatóság által kitűzött tárgyalást lemondta, ott nem jelent meg, több alkalommal elérhetetlen volt, a bejelentett lakcímén nem tartózkodott, a Szolgálat és a védőnő által megjelölt időpontokon nem jelent meg, ezeket a felperes sem vitatta.

A bíróság megállapította, hogy a fenti magatartásával a felperes a Gyer. 82. § (6) bekezdés b) pontja szerinti külön figyelmeztetés (segítségnyújtás) nélkül is megszegte a Gyvt. 12. § (4) bekezdés e) pontjában meghatározott általános együttműködési kötelezettségét. Ez a kötelezettség ugyanis nem csak akkor terheli a felperest, ha neki magának van segítségre szüksége a gyermek ellátásában közreműködő intézménytől (hatóságtól), hanem abban az esetben is, ha az intézmény (hatóság) tartja szükségesnek a Gyermekek körülményeinek vizsgálatát (mert pl. társszervtől, rendőrségtől jelzést kapott), ezen kötelezettségét a felperes nem negligálhatja. Az együttműködési kötelezettség azonban a gyermek ellátásában közreműködő szervezetek és a szülő viszonylatában áll fenn, a veszélyeztetés pedig a szülő, illetve a szülő magatartása és a gyermek viszonylatában, azaz ahhoz, hogy a Gyvt. 72. §-ában meghatározott feltételek fennálljanak, az szükséges, hogy az együttműködési kötelezettség megszegése miatt, azzal összefüggésben a gyermek súlyos veszélyeztetése és az azonnali kiemelés szükségessége fennálljon. A perbeli esetben a rendelkezésre álló iratok alapján az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettség (azaz a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat) a határozat meghozatalakor nem állt fenn, a Gyermekek a kötelező védőoltásait megkapták, az eljárás során feltárt tények alapján az ellátását, fejlődését mind a védőnő, mind a környezettanulmányt végzők megfelelőnek találták, és az elsőfokú hatóság maga hivatkozott arra a Szolgálat megkeresése során, hogy a szóban forgó esetet (2015. május 3.) kivéve a megkeresést megelőző két hónapban rendőri intézkedésre nem került sor. Mindezek alapján a bíróság álláspontja szerint nem bizonyosodott az be, hogy a Gyermekeknek a Gyvt. 6.§ (1) bekezdésében rögzített jogát a felperes nem tudja biztosítani, és emiatt a családból való kiemelése szükségszerű és indokolt intézkedés volt az együttműködési kötelezettség megsértése okán. A döntés meghozatalánál arra a szintén nem vitatott tényre is figyelemmel kellett lenni, hogy a felperes már nem él életközösségben az élettársával, aki egyébként a gyermekek nem ismeri el magáénak, a gyermekekkel való kapcsolattartásának szabályozását nem is kezdeményezte, így az Szolgálat által a javaslat fenntartására vonatkozó levélben megfogalmazott érv, mely szerint a javaslatot különös tekintettel azért tartja fenn, mert ... bejelentése szerint a felperes ismeretlen helyre költözött a gyermekekkel, nem bír relevanciával.

Az alperes a perben tartott tárgyaláson arra hivatkozott, hogy azt vizsgálta, hogy az elsőfokú határozat meghozatalakor fennálltak-e az ideiglenes elhelyezés feltételei. Az alperes azonban a másodfokú eljárása során teljes körű felülvizsgálati kötelezettségének eleget téve kell, hogy eljárjon, és különösen egy kiskorú családból való kiemelése esetén minden releváns körülményt - így a gyermek ellátására vonatkozó adatokat, az élettársi kapcsolat megszakítását - is értékelnie kell, nem elegendő az együttműködési kötelezettség, mint általános alapelv megsértéséből az ok okozati összefüggés feltárása nélkül a súlyos veszélyeztetésre következtetni.

Összességében a bíróság megállapította, hogy az alperes a tényállást ugyan - a felperes kereseti hivatkozásával ellentétben - a szükséges mértékben feltárta, de az együttműködési kötelezettség

megszegéséből téves következtetést vont le, ezért a felperes helyesen hivatkozott arra, hogy a Gyvt. 72. §-ában meghatározott együttes feltételek a jogerős határozat meghozatalakor fennálló tények alapján nem voltak megállapíthatók. A bíróság nem találta alaposnak a felperes meghallgatás hiányára (Gyvt. 128. §, Ket. 104. § (3) bekezdés) történt hivatkozását, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárás során a felperest a gyámhatóság meghallgatta (2015. május 22.). A felperes arra sem megalapozottan hivatkozott, hogy az alperes elmulasztotta értékelni a 2015. szeptember 1. napján kelt meghallgatásáról felvett jegyzőkönyvben foglalt és teljesített vállalását, figyelemmel arra, hogy a meghallgatást az elsőfokú hatóság a másodfokú eljárás alatt foganatosította, arra vonatkozó irat pedig a közigazgatási iratok között nem lelhető fel, hogy a felvett jegyzőkönyvet az elsőfokú hatóság a jogerős határozat meghozatala előtt megküldte volna az alperes részére. A perbeli ügyben nem volt továbbá relevanciája a felperes által polgári ügyben hozott szakértői véleménynek, figyelemmel arra, hogy a jelen per tárgyát nem a **felperes nevelésre** való alkalmasságának megállapítása képezte, a felülvizsgált határozat sem ezen alapult.

Végezetül a bíróság rögzíti, hogy a Budapesti Rendőr-főkapitányság V. Kerületi Rendőrkapitánysága a 2016. április 5. napján kelt átiratával tájékoztatta a bíróságot arról, hogy kiskorú veszélyeztetésének büntette megalapozott gyanúja miatt nyomozást folytat a felperessel szemben. A tájékoztatás szerint a felperes a Gyermekek, és a 2015. december 22. napján született ... keresztnévű gyermekével kapcsolatos eljárásokban nem működött együtt, a gyermekjóléti központot megtevesztette, magatartásával a gyermekek egészségét és fejlődését folyamatosan súlyosan veszélyeztette. A felperes 2016. január 20. napján előállításra került, a Gyermekek a gyámhatóság rendőri kísérettel a kijelölt gyermekotthonban helyezte el. A tájékoztatás szerinti a rendőrséggel felvette a kapcsolatot ... II. kerületi védőnő, aki azt a tájékoztatást adta, hogy a felperes felvette vele a kapcsolatot. A bíróság a tájékoztatás kapcsán rögzíti, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/A. §-a alapján a folyamatban lévő nyomozásra vonatkozó adatokat nem vonhatta értékelési körbe, az a közigazgatási határozatok meghozatalának indokául nem szolgált. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a megkeresésben foglaltak megegyeznek a közigazgatási eljárásban feltártakkal.

A bíróság a fentiek figyelembevételével az alperes határozatát a Pp. 339. §-a alapján az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Az elsőfokú hatóságnak a Gyvt. 72. §-ában foglaltak vizsgálatok a fennálló helyzetből kell kiindulnia, és a perbeli jogszabályhely alkalmazásakor azt kell vizsgálnia, hogy a környezet, amelyben a gyermek él - akár az együttműködési kötelezettség megsértése, akár más okból, de ezekkel konkrét összefüggésben - súlyosan veszélyeztető-e a számára, és ezen okból a családból (felperestől) való azonnali kiemelése szükséges-e, avagy az együttműködési kötelezettség maradéktalan érvényesülése más, enyhébb intézkedés útján is érvényre juttatható.

A kereseti illetéket - az alperesnek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján fennálló személyes illetékmentessége folytán - a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, és a 14. §-a szerint az állam viseli.

A bíróság a pervesztes alperest kötelezte az ügyvéd által képviselt felperes perköltségének viselésére, figyelemmel a Pp. 78. § (1) bekezdésére. A bíróság a perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján állapította meg, figyelemmel az ügy bonyolultságára, a felperesi képviselő tényleges munkavégzésére, valamint arra, hogy a perben egy tárgyalás tartására került sor.

Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 340. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2016. év április hó 5. napján

. Varga Eszter s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: